

Az internet árnyoldalai

Az internet terjedésével együtt az internetes bűnözés is növekszik, és sajnos megjelent egy új betegség is: az internetfüggőség.

Kéretlen reklámlevelek (spam)

Kéretlen reklámlevélnek (spam) neveztük a fogadó által nem kért, e-mailben tömegesen küldött hirdetések, felhívásokat. Ezek a levelek nemcsak a hálózati eszközöket, hanem a felhasználók idejét is fölöslegesen terhelik.

A spameket gyakran a kártevők kapcsán már megismert botnetekkel küldik, ezek kapacitását ugyanis az internet „sötét oldalán” pénzért árulják.

*Személyes hangvétellű spam.
Vajon ki és miért küldte?*

*A hoax a közösségi oldalakon is terjed.
Mitől tűnik hihetőnek? Valós adatok ezek?*

Láncclevél

A láncclevél esetében a címzettet kéri meg arra, hogy néhány ismerősének továbbítsa az adott üzenetet.

Az esetek többségében a láncclevél átverésen alapul: a levél tartalma hihetőnek tűnik ugyan, de nincs valóságos alapja. (Pl. figyelmeztetés vírusveszélyre egy hírügynökség aláírásával, figyelmeztetés adott telefonszámokról érkező hívások elkerülésére a rendőrség aláírásával.) A legtöbb láncclevél az emberi jó szándék kihasználásán alapul. Például, „ahány példányban továbbküldöd, annyi centet ad az XY cég egy beteg gyermek műtétére.”

Hoax (beugratás, megtévesztés, álhír, kacsa)

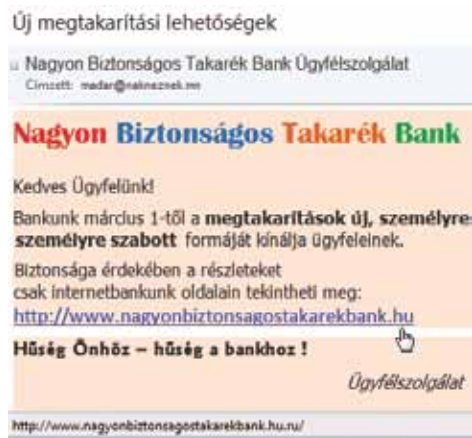
A hoax (ejtsd: hóksz) célja a másik ember megtréfálása. Ilyen láncclevelek egy része, de gyakran találkozunk az interneten áhírekkel, megtévesztő képekkel is.

A hoax nem az internettel született. Sokak szerint az egyik első magyar vonatkozású beugratás Kempelen Farkas Sakkozó Török c. gépe volt.

Az utóbbi idők gyakori áhíre, hogy cégek reklámból laptopokat osztogatnak, vagy üzletemberek így osztják szét vagyonukat, stb.

Adathalászat

Az adathalászat (phishing, ejtsd: fising) célja személyes adatok (pl. belépési nevek, jelszavak) megszerzése. Például elkészítik egy banki oldal pontos másolatát, majd az adott bank nevében spamet küldenek. Ebben valamilyen indokkal a hamis lapra próbálják irányítani az ügyfeleket. Amikor az ügyfél megpróbál belépni, megszerzik adatait. Az adatlopás kivédhető, ha sohasem kattintunk az üzenetben érkezett linkre, hanem azt kézzel írjuk be a böngészőbe.

Ha az e-mailben lévő „hivatkozásra” toljuk az egeret, a böngésző alján megjelenik a valódi cím. (A levél nem valódi.)

Nyertünk! De a kapcsolatfelvétel után kiderül, hogy pénzünket csak akkor kapjuk meg, ha előre kifizetjük a költségeket és az adót. (A levél valódi.)

Scams, magyarul internetes csalások

Az internetes csalás (scams, ejtsd: szkemsz) célja közvetlen pénzszerzés az emberi érzések (pl. segíteni akarás, kapzsiság) felhasználásával.

Például egy természeti katasztrófa után csalók pénzt gyűjtenek az áldozatoknak. Ilyenkor tudnunk kell, hogy a jótékonyági szervezetek sohasem küldenek spamet, csak kifejezett kérésünk vagy hozzájárulásunk esetén keresnek meg e-mailben.

Egy másik megoldás az emberek kapzsiságára épít. Értesítenek, hogy nagyobb összeghez jutottunk (pl. lottón nyertünk vagy örököltünk), de a pénz felvételéhez egy kisebb összeget (adó vagy költség címen) nekünk kell előre átutalunk.

Az internetfüggőség

Az internetes bűnözés mások kihasználására épül, de ugyanilyen súlyos probléma az internetfüggőség, amikor az ember önmagát teszi tönkre az internetért.

Az internetfüggőség túlzott internethasználatot jelent, amely a napi életvitelt is akadályozza. Az internetfüggő az internetezést alig tudja abbahagyni, s ha nincs gépközelben ingerültté, türelmetlenné válik. Barátait elveszti, az interneten létrejött kapcsolatait többre becsüli a valóságosaknál. Tanulmányi eredményei romlanak.

Az internetfüggőség megelőzhető, ha gyakran vagyunk együtt társainkkal, sokat kirándulunk, sportolunk, focizunk, gyakran beszélgetünk a többiekkel, odafigyelünk mások problémáira, vagyis normális társas emberi életet élünk.